

บทที่ 10

สรุปผลการจัดประชุมสัมมนา

10.1 การจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องแบบจำลองดุลยภาพทั่วไป (CGE Metrix) ให้แก่พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ในการดำเนินการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องแบบจำลองดุลยภาพทั่วไป (CGE Metrix) ให้แก่พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้จัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 20 เมษายน 2561 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้อง 502 ชั้น 5 อาคารสำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 20 ท่าน

กำหนดการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องแบบจำลองดุลยภาพทั่วไป (CGE Metrix) ให้แก่พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

กำหนดการ

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การใช้เครื่องมือ CGE Metrix

โครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G ของประชากรไทยและประเมินผลกระทบ
ของการมี 3G และ 4G ต่อเศรษฐกิจไทย

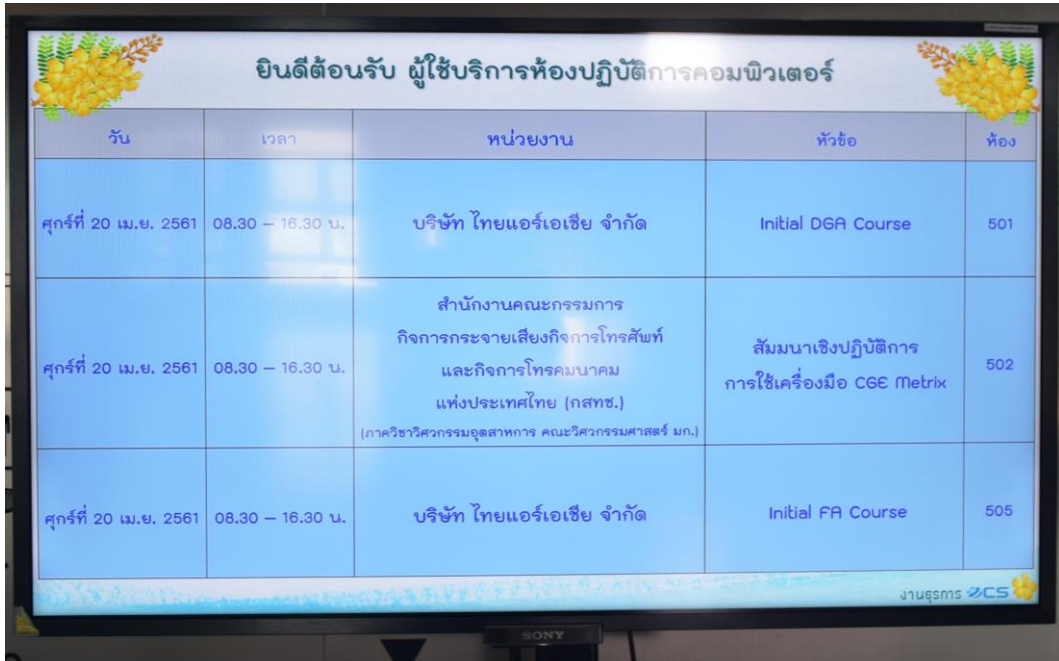
โดย กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ
(กทปส.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันศุกร์ที่ 20 เมษายน ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้อง ๕๐๒ อาคารสำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

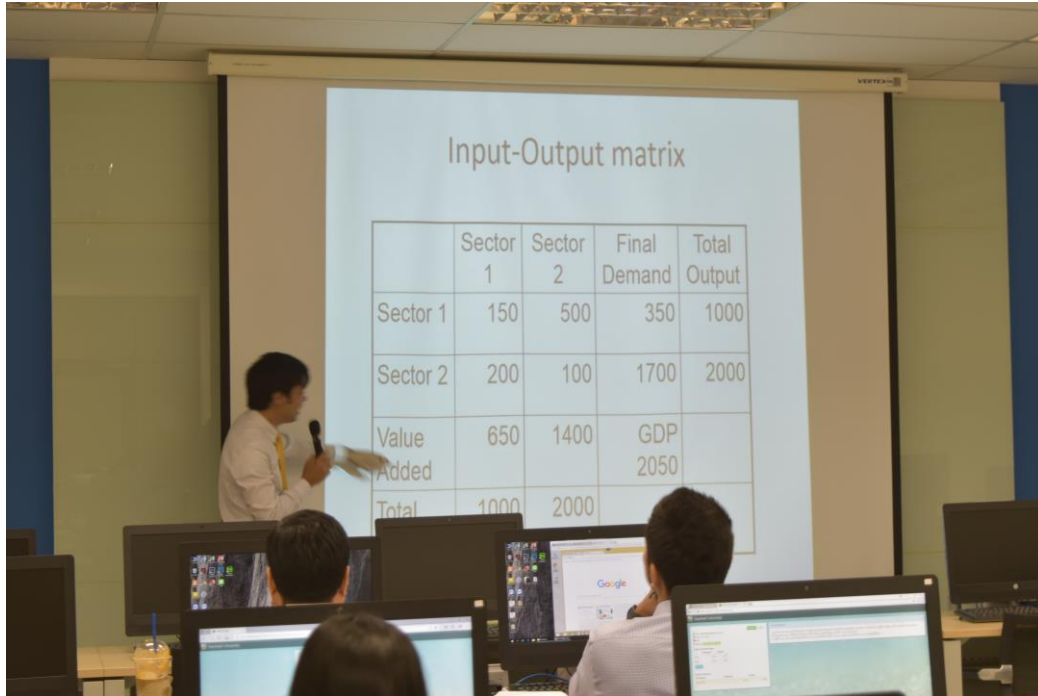
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	เดินทางสู่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยบริการรถรับส่งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมอบรม
๐๙.๑๕ - ๑๐.๑๕ น.	A Computable General Equilibrium Model โดย ดร. อธิวัฒน์ มหามานะเศรษฐ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๑๐.๑๕ - ๑๐.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	การใช้เครื่องมือ CGE Metrix โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เวทพ อนุสรณิตสาร คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	เดินทางกลับ โดยบริการรถรับส่งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพบรรยากาศการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องแบบจำลองดุลยภาพ
ทั่วไป (CGE Metrix) ให้แก่พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

วัน	เวลา	หน่วยงาน	หัวข้อ	ห้อง
ศุกร์ที่ 20 เม.ย. 2561	08.30 – 16.30 น.	บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด	Initial DGA Course	501
ศุกร์ที่ 20 เม.ย. 2561	08.30 – 16.30 น.	สำนักงานคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งประเทศไทย (กสทช.) <small>(ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มท.)</small>	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การใช้เครื่องมือ CGE Metrix	502
ศุกร์ที่ 20 เม.ย. 2561	08.30 – 16.30 น.	บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด	Initial FA Course	505

10.2 การจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาคำถามการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G ของประชากรไทย และประเมินผลกระทบของการมี 3G และ 4G ต่อเศรษฐกิจไทย

การจัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาคำถามการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G ของประชากรไทย และประเมินผลกระทบของการมี 3G และ 4G ต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งในการดำเนินการจัดประชุมครั้งนี้ ได้จัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 27 เมษายน 2561 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมย่อย 4 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร โดยทางคณะที่ปรึกษา ได้ดำเนินการส่งหนังสือเชิญผ่านหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน จำนวน 58 หน่วยงาน ดังนี้

1. บริษัท ทีไอที จำกัด(มหาชน)
2. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (ค.ป.ภ.)
3. สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
4. กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
5. กรมพัฒนาที่ดิน
6. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
7. การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย
8. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
9. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากรรมการเรียนรู้
10. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาอูลราชธานี
11. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาสระแก้ว
12. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
13. ศูนย์ไซเบอร์กองทัพก
14. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อศึกษานครพนม
15. กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
16. กรมชลประทาน
17. การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย

18. กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทหารอากาศ
19. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานครราชสีมา
20. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาพิษณุโลก
21. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
22. สำนักงาน กศน. กรุงเทพมหานคร
23. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
24. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา
25. กรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย
26. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
27. คลื่น FM 96.5
28. สถาบันรับรองมาตรฐาน ISO
29. สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
30. กรมอุตุนิยมวิทยา
31. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
32. บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด
33. บริษัท ยูไนเต็ด อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด
34. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
35. บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน)
36. บริษัท ทัฟ โรดิเอ จำกัด
37. บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด
38. บริษัท ทรูมูฟเอชยูนิเวอร์แซลคอมมิวนิเคชั่น จำกัด
39. บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
40. คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
41. สถานีโทรทัศน์รัฐสภา
42. สถานีโทรทัศน์ PPTV

43. Toyo Business Service PCL
 44. Icocentric Co., Ltd.
 45. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 46. บริษัท เอสทีเออาร์คอนเนค จำกัด
 47. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 48. บริษัท ฮาร์นะ เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด
 49. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.)
 50. บริษัท ฮงโก โตโย แอคเคาท์ติ้ง จำกัด
 51. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 52. วารสารโบราณ
 53. บริษัท วิชั่น แอนด์ พาวเวอร์ จำกัด
 54. กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อ
ประโยชน์สาธารณะ
 55. บริษัท เอสเอสแอลโลจิสติกส์ จำกัด
 56. MTT Asia Co., Ltd.
 57. บริษัท เอปซีฟ้อยท์ จำกัด
 58. บริษัท วิชั่นแอนด์ พาวเวอร์ จำกัด
- โดยจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 122 คน

การจัดเตรียมสถานที่จัดการประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาโครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G ของประชากรไทยและประเมินผลกระทบของการมี 3G และ 4G ต่อเศรษฐกิจไทย

กำหนดการจัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาโครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการ
โทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G ของประชากรไทยและประเมินผลกระทบของการมี 3G และ 4G
ต่อเศรษฐกิจไทย

กำหนดการ

การประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา

โครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G ของประชากรไทยและประเมินผล
กระทบของการมี 3G และ 4G ต่อเศรษฐกิจไทย

โดย กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ
(กทปส.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันศุกร์ที่ 27 เมษายน 2561 เวลา 0๙.๐๐ – ๑2.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมย่อย 4 ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร

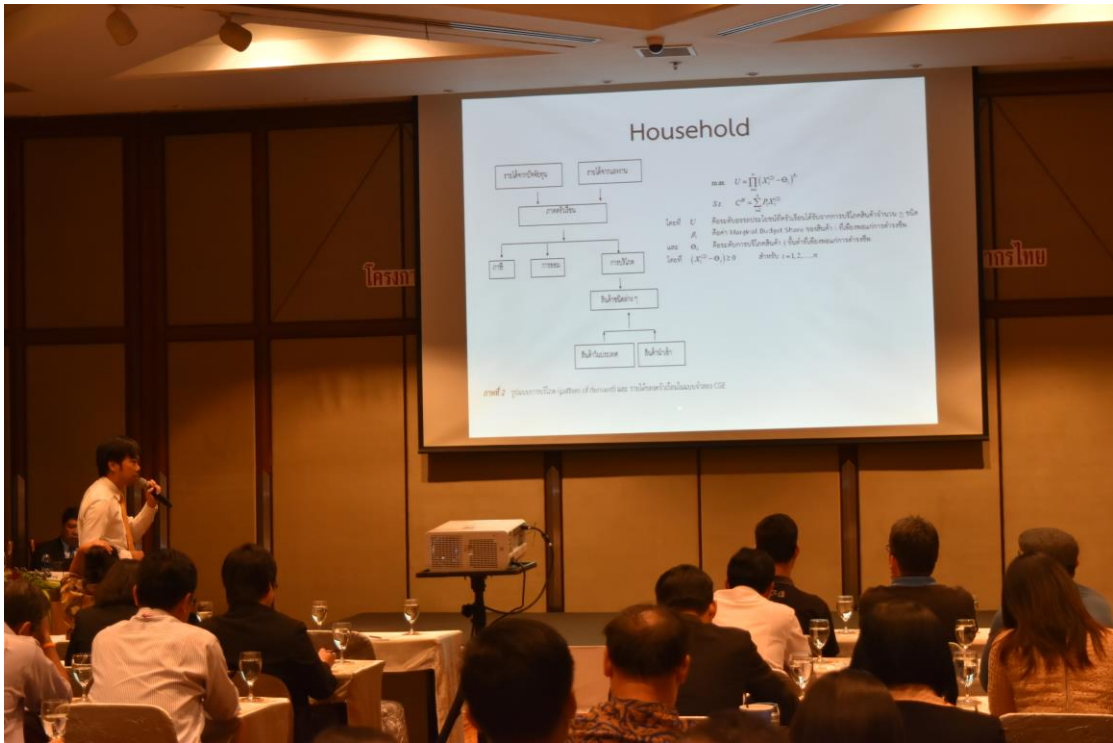
-
- 08.30 - 09.00 น. ลงทะเบียนและรับเอกสาร
- 09.00 - 09.15 น. กล่าวรายงาน โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ อนุสรณินดีสาร
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 09.15 - 09.30 น. กล่าวเปิดการประชุม โดย นายนิพนธ์ จงวิจิต
รักษาการผู้จัดการกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ
- 09.30 - 10.30 น. นำเสนอผลการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจด้วยเครื่องมือเชิงปริมาณและ
ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการบริหารธุรกิจ
โดย ดร.อิทธิพล มหาธนเศรษฐ์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 10.30 - 10.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 11.00 - 12.00 น. นำเสนอผลการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G
ของประชากรไทยและประเมินผลกระทบของการมี 3G และ 4G ต่อเศรษฐกิจ
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ อนุสรณินดีสาร
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 12.00 - 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ภาพบรรยากาศการประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาโครงการสำรวจพฤติกรรมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G และ 4G ของประชากรไทยและประเมินผลกระทบของการมี 3G และ 4G ต่อเศรษฐกิจไทย

สรุปประเด็นสำคัญของการนำเสนอผลการศึกษา

- จากการวิเคราะห์ CGE Matrix พบว่า การให้บริการ 3G/4G ที่มีการครอบคลุมมากขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นในเชิงการให้บริการข้อมูล (Data) แต่ยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในวงกว้าง ยังคงมีจำกัดอยู่ในวงแคบเพียงแค่สาขาที่เกี่ยวข้องกับการค้า การขนส่ง และการเงินการธนาคารเท่านั้นเมื่อพิจารณาผลกระทบต่อ GDP ที่แท้จริงของประเทศ พบว่ามีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น คือ ร้อยละ 0.08
- จากการวิเคราะห์ CGE Matrix พบว่าภาคการผลิตที่ใช้แรงงานอย่างเข้มข้น (Labor Intensive Industries) และสามารถปรับตัวนำเทคโนโลยีการสื่อสาร 3G/4G เข้ามาใช้ในการผลิต/บริการ หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบทางธุรกิจ เช่น รูปแบบ Online รูปแบบ On Mobile หรือ e-Commerce เป็นต้น และลดการใช้แรงงานคน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ผลผลิตรายสาขาจะได้รับผลกระทบเชิงบวก โดยสาขาที่ได้รับผลกระทบเชิงบวกมากที่สุดคือ สถานที่เก็บและคลังสินค้า การประกันวินาศภัย การขนส่งทางบก การค้าส่ง และสถาบันการเงิน
- ในขณะที่สาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบเชิงลบมากที่สุดคือ อุตสาหกรรมผลิตเหล็กและเหล็กกล้า ซึ่งปรับตัวลดลงถึงร้อยละ -0.22 รองลงมาได้แก่สาขาภาคการผลิตเครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา และการผลิตอากาศยาน ในอัตรา -0.03 , -0.01 ตามลำดับ แต่คณะผู้วิจัยไม่สามารถสรุปถึงที่มาของผลกระทบเชิงลบได้
- การศึกษานี้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้บริการ Non-Voice หรือที่รู้จักกันของบริการข้อมูล (Data Service) จำนวน 2,500 คนครอบคลุมพื้นที่ 25 จังหวัดทั่วทุกภูมิภาคและสถานะทางเศรษฐกิจ จังหวัดละ 100 คน โดยในแต่ละจังหวัดผู้ให้ความคิดเห็นจะประกอบไปด้วยหลายกลุ่มอาชีพและช่วงอายุ
- จากผลการสำรวจพฤติกรรมพบว่า การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นวิธีที่นิยมที่สุด (ร้อยละ 82.4)
- จากผลการสำรวจพฤติกรรมพบว่า มีการนำเอาโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G/4G (Smart Phone) มาใช้ในการทำงานอย่างมีนัยยะสำคัญนับเป็นการต่อยอดการใช้งานจากมิติของการสื่อสาร มาเป็นกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจที่ชัดเจน
- รูปแบบการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G/4G (Data) มีการเปลี่ยนแปลงไปจากระบบ 2G (Voice) อย่างเห็นได้ชัด ในทุก ๆ กลุ่ม อาชีพ รายได้ GPP ทำให้สรุปได้ว่าการลงทุนระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G/4G ตอบสนองต่อความต้องการการใช้ Data และมีแนวโน้มความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอนาคตอย่างชัดเจน
- จากผลการสำรวจพฤติกรรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.2) เห็นว่า การมีระบบ 3G/4G ช่วยทำให้ชีวิตดีขึ้นถึงดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจ/ผลกระทบต่อชีวิตที่ใน

ภาพรวมที่ระดับ 3.26 หรือในระดับมากที่สุด เช่น เปลี่ยนพฤติกรรม เปลี่ยนชีวิตประจำวัน โดยอายุที่มีความรู้สึกกว่าทำให้ชีวิตเปลี่ยนไปในทางดีขึ้นสูงสุด

- จากผลการสำรวจพฤติกรรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 74.32 เห็นว่า บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 3G/4G ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในด้านการเพิ่มรายได้/ติดต่อกงาน/ซื้อ-ขายสินค้า และมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อบริการเครือข่าย 3G/4G ในด้านการเพิ่มรายได้/ติดต่อกงาน/ซื้อ-ขายสินค้า ที่ระดับ 3.06 คะแนนจากคะแนนเต็ม 4.00 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบผลกระทบด้านการเพิ่มรายได้ กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไปเพื่อการทำงานและการเพิ่มรายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความพึงพอใจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไปเพื่อเพิ่มรายได้/ติดต่อกงาน/ซื้อ-ขายสินค้าในระดับสูง คือกลุ่มที่อายุน้อย (Gen Z; 3.21 รองลงมาคือ Gen Y; 3.13 ตามลำดับ)
- จากผลการสำรวจพฤติกรรมพบว่า ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวที่พึงพอใจ 3G/4G ในด้านการเพิ่มรายได้-ติดต่อกซื้อ-ขาย คือ ผู้ที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจสุขภาพ ความงามและอาหารเสริม (3.41), ธุรกิจเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มและแฟชั่น (3.29), ธุรกิจบันเทิง (3.25), และธุรกิจขนาด/สปา (3.22) ซึ่งมีรายได้ตั้งแต่ต่ำกว่า 15,000 ต่อเดือนจนถึงมากกว่า 115,000 ต่อเดือน โดยกลุ่มรายได้ที่มีความพึงพอใจสูงสุดเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มรายได้-ติดต่อกงาน-ซื้อ-ขายสินค้า คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 90,001-115,000 บาท/เดือน (3.26) ซึ่งร้อยละ 81.9 เป็นผู้ที่มีธุรกิจส่วนตัว รองลงไปคือกลุ่มรายได้ 40,001-65,000 บาท/เดือน (3.13) ที่ร้อยละ 50 เป็นผู้ที่มีธุรกิจส่วนตัว และกลุ่มรายได้ 65,001-90,000 บาท/เดือน (3.13) ที่ร้อยละ 58.8 เป็นผู้ที่มีธุรกิจส่วนตัว
- จากผลการสำรวจพฤติกรรมพบว่า Application ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามียุทธศาสตร์ต่อการทำงาน/ธุรกิจมากที่สุด คือ Application ที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่าใช้เพื่อการทำงาน ได้แก่ Corporate E-Mail (ร้อยละ 42.5) Working Application (ร้อยละ 37.5) Private E-Mail (ร้อยละ 34.3) Financial Application (ร้อยละ 29.9) Logistics (ร้อยละ 26.4) ส่วนแอปพลิเคชันในกลุ่มอรรถประโยชน์ Utilities เช่น Search Engine, แผนที่, การจัดการทางการเงิน, การทำงาน/เอกสาร, การขนส่ง-โลจิสติกส์ และการซื้อ-ขายออนไลน์ กลับเป็นแอปพลิเคชันที่ผู้คนให้ค่าด้าน “การทำให้ชีวิตสะดวกสบายขึ้น” มากกว่าการให้ค่าด้าน “การทำงาน/ธุรกิจ/การเพิ่มรายได้” แต่พบว่าการรับรู้ถึงประโยชน์ด้านการทำงานและความสะดวกมีความสอดคล้องกันระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (0.620) แสดงว่า หากมีความรู้สึกต่อการมีแอปพลิเคชันในด้านใดสูงแล้ว จะรู้สึกว่าแอปพลิเคชันนั้นเพิ่มความสะดวกให้แก่ชีวิตด้วย
- โดยสรุปผลการศึกษาพบว่าระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G/4G (Data Service) มีผลกระทบเชิงบวกต่อกิจกรรมการสร้างรายได้ (การทำงาน) อย่างมีนัยยะสำคัญถึงแม้ว่าการใช้งานของระบบ

3G/4G ในด้านการบันเทิงจะมีสัดส่วนที่สูง (43.3%) แต่การใช้ Application ในรูปแบบการติดต่อประสานงานและการประชาสัมพันธ์และการตลาด ก็มีสัดส่วนที่มากพอที่จะสรุปได้ว่า application ต่าง ๆ ช่วยสนับสนุนกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ แต่ยังไม่อาจสรุปได้ว่า มีผลกระทบเชิงการสร้างรายได้ (Innovation) หรือไม่ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ CGE

- การที่ผลกระทบทางเศรษฐกิจของระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G/4G (Data Service) ยังไม่มากนัก ประเมินว่าประโยชน์ของระบบ 3G/4G ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ในอนาคตจะเกิดประโยชน์ที่ชัดเจนและมากมายมากขึ้น
- การที่พฤติกรรมเชิงพื้นที่ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แสดงให้เห็นว่า การให้บริการ 3G/4G จัดเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นที่ต้องการของทุกกลุ่มประชากร ที่รัฐจำเป็นต้องคำนึงถึงค่าบริการและความเข้าถึงการให้บริการ 3G/4G

ประเด็นคำถาม

1. ประโยชน์ของผลการศึกษายังไม่ชัดเจน

คำตอบ ผลการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินระบบ 3G/4G ว่ามีผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยพบว่าระบบ 3G/4G ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น แต่ในอนาคตจะเกิดประโยชน์ที่ชัดเจนและมากมายเพราะความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบ 3G/4G อยู่ในเกณฑ์ที่สูงมาก เป็นระบบหลักในการเชื่อมต่อสู่โครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่นำมาสู่ประโยชน์หลาย ๆ ด้าน สิ่งที่จะต้องทำในลำดับถัดไปคือการกำหนดนโยบายระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ในยุคถัดไป ว่าควรให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนควรได้รับสิทธิในการเข้าถึง หรือเป็นการบริการเสริมขึ้นกับความต้องการของผู้ใช้ หากพิจารณาว่าเป็นโครงสร้างพื้นฐานจำเป็นจะต้องกำหนดนโยบายให้มีบริการที่แพร่หลายและควบคุมราคาขั้นต่ำ ส่งผลให้การประมูลคลื่นความถี่ในราคาสูงจะขัดแย้งกับนโยบาย

2. ต้องการให้วิเคราะห์เพิ่มเติมในส่วนของผู้สูงอายุ

คำตอบ จะดำเนินการให้

3. อยากให้สรุปผลเชิงพฤติกรรมของคนไทยในการใช้ระบบ 3G/4G เปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมที่ไม่ดี

คำตอบ การเปรียบเทียบกับประเทศอื่นจะอยู่นอกเหนือกรอบ TOR แต่ในเชิงพฤติกรรมจะพบว่าความรู้สึกที่ว่าคนไทยมุ่งเน้นแต่ด้านบันเทิงในการใช้งานอินเทอร์เน็ต นั้นไม่ถูกต้องทีเดียวเพราะจากผลสำรวจพฤติกรรมด้านบันเทิงอยู่ที่ร้อยละ 43.3 ซึ่งน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง โดยคาดการณ์ว่าในอนาคตจะมีการใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและการทำงานมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันการใช้งานด้านบันเทิงก็ไม่ได้มี

ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้งานระบบ 3G/4G จะใช้ทั้งด้านการทำงาน การอำนวยความสะดวกในชีวิต
ควบคู่กับการบันเทิง ซึ่งทำให้สรุปได้ว่าจะต้องให้เวลาสักระยะเวลาในการมีบริการเชิงเศรษฐกิจมากขึ้นผู้ใช้งาน
ระบบ 3G/4G ก็จะใช้งานในเชิงขับเคลื่อนเศรษฐกิจมากขึ้นเช่นกัน